

Jolanta & Karol Węglarscy

*Alpinarium Ogrodu Botanicznego
UAM
w Poznaniu*

Przewodnik geobotaniczny

Alpinarium (ogród alpejski)

obiekt o charakterze naukowo – dydaktycznym, i edukacyjnym, w którym uprawiane są kolekcje roślin o udokumentowanym pochodzeniu, prezentujące zmienność geograficzną, florystyczną, morfologiczną i ekologiczną szaty roślinnej regionów wysokogórskich i arktycznych Ziemi. Przy zakładaniu Alpinarium wykorzystuje się naturalną rzeźbę i właściwości terenu lub kształtuje się teren sztucznie przy użyciu skał wapiennych, granitowych, piaskowców, dolomitów i innych, odtwarzając warunki siedliskowe zbliżone do górskiego środowiska naturalnego -zależnie od wymagań uprawianych roślin. Obok ekspozycji gruntowej (parkowo – krajobrazowej), w przypadku taksonów o specyficznych wymaganiach uprawowych, może mieć ono charakter obiektu zamkniętego (szklarnia alpejska, szklarnia arktyczna, osłony sezonowe). Alpinaria stanowią działy ekologiczno – geograficzne ogrodów botanicznych lub są samodzielnymi jednostkami związanymi merytorycznie z różnymi instytucjami naukowymi.

Głównym zadaniem Alpinariów jest gromadzenie kolekcji flor górskich dla badań naukowych, dla zachowania w uprawie 'ex situ' populacji gatunków rzadkich i zagrożonych, a także dla celów dydaktyki i szeroko rozumianej ogólnospołecznej edukacji przyrodniczej.

Rośliny kolekcjonowane są głównie pod względem ich pochodzenia geograficznego, cech morfologiczno – rozwojowych, stopnia i form zagrożenia oraz liczebności populacji w warunkach naturalnych.

Większość roślin do kolekcji pozyskiwana jest z nasion otrzymywanych z ogrodów botanicznych w ramach Międzynarodowego Programu Wymiany - 'Index Seminum' funkcjonującego zgodnie z obowiązującymi aktami i normami prawnymi.

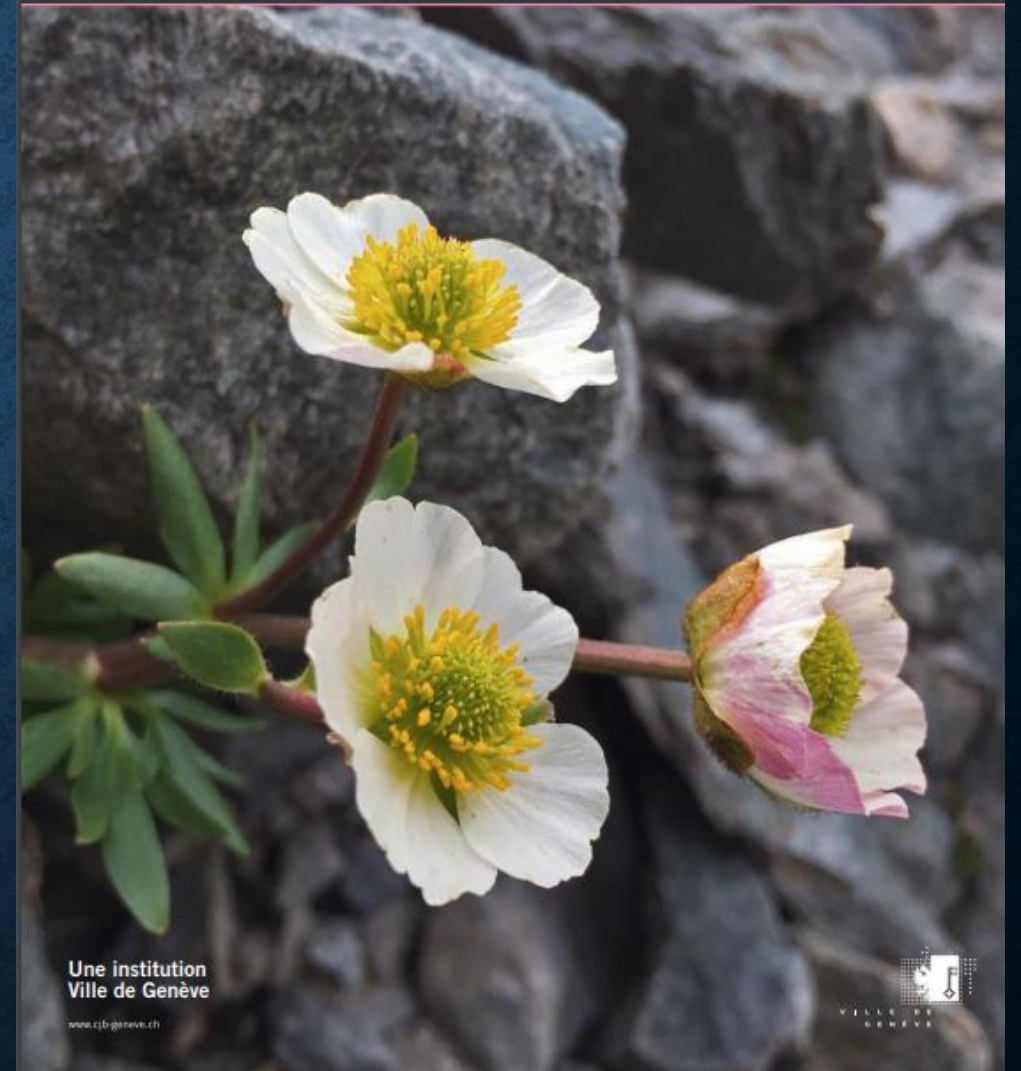
Współczesne zadania Alpinariów nakazują szczególną dbałość o pełną dokumentację zbiorów, a zwłaszcza wprowadzanie do uprawy jak największej liczby okazów o naturalnej, znanej proveniencji. Nadaje to rangę naukową oraz podnosi wartość dydaktyczną kolekcji.

Conservatoire
et Jardin botaniques
Genève

Choix de graines

Delectus Seminum Horti Genevensis 2021

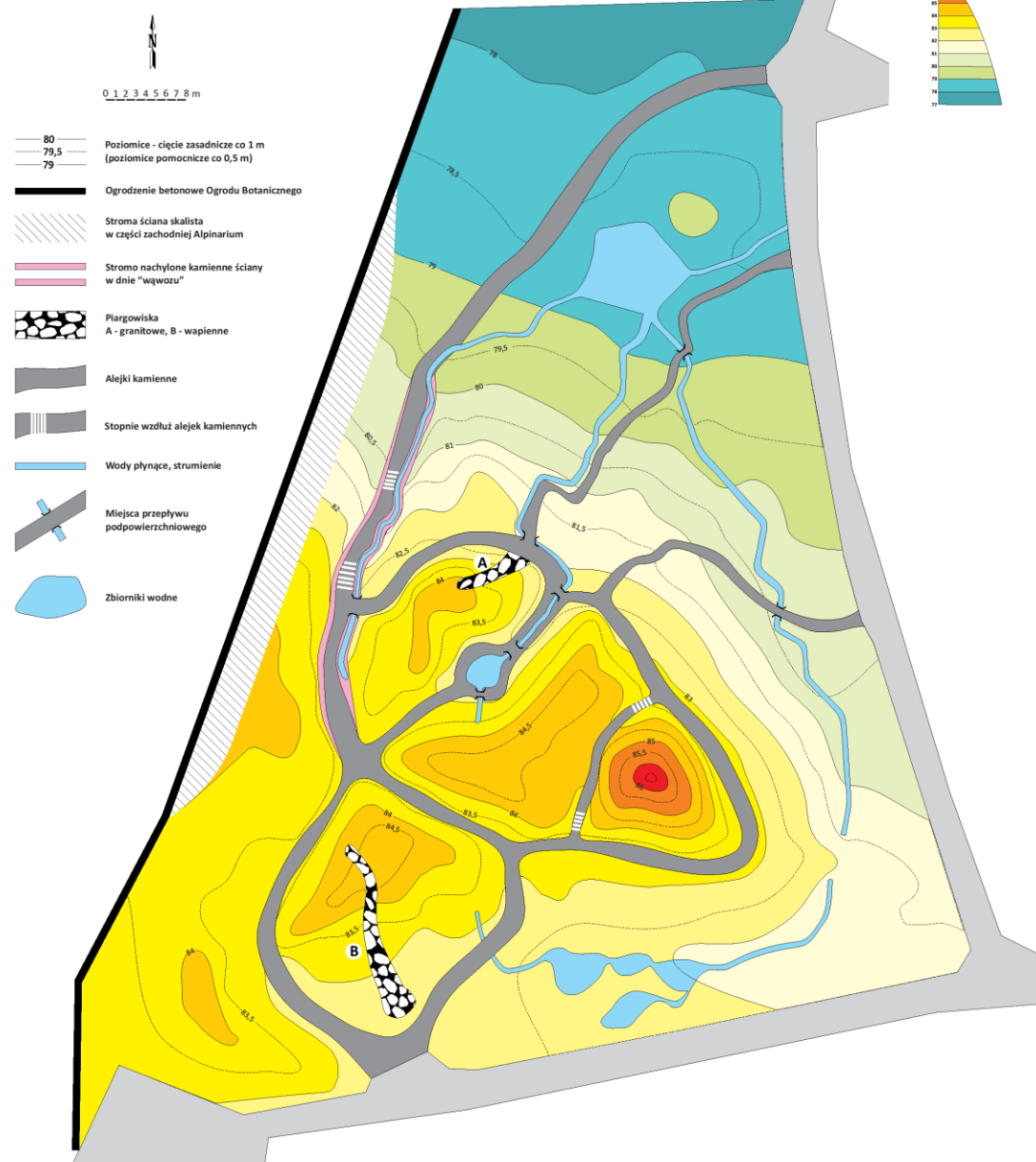
Une institution
Ville de Genève

www.cjb-geneve.ch

OGRÓD BOTANICZNY

ALPINARIUM

Kolekcje roślin górskich OB UAM

W Alpinerium rośliny eksponowane są na wyodrębnionych kwaterach, które reprezentują różne masywy górskie oraz obrazują zróżnicowanie ich pięter wysokościowych. Są to góry:

- północnej i środkowej Europy (tundra górska Skandynawii, Karpaty, Alpy),
- południowej Europy (góry Półwyspu Bałkańskiego i Półwyspu Iberyjskiego);
- Azji (góry Kaukazu, Himalaje);
- Ameryki Północnej (Kordyliery, tundra);
- półkuli południowej (Alpy Południowe, Andy).

W Alpinerium prezentowane są również gatunki charakterystyczne intrazonalnych (międzystrefowych) i azonalnych (niestrefowych) zbiorowisk gór: wrzosowisk, torfowisk oraz rośliny wodne i bagienne.

Poza integralną terytorialnie częścią Alpinerium na terenie Ogrodu Znajdują się: kolekcja roślin pogórza gór Azji Centralnej (step), a w kompleksie szklarniowym - także Gór Azji Południowo - Zachodniej (Azji Przedniej) oraz gór strefy międzyzwrotnikowej Ziemi.

Alpinarium Ogrodu Botanicznego UAM zajmuje powierzchnię ponad 0,6 ha, a jego teren opada nieregularnie w kierunku północnym osiągając wysokość względną (deniwelację) około 9 m.

W chwili obecnej kolekcja roślin naczyniowych liczy 1294 udokumentowanych gatunków i odmian należących do 458 rodzajów i 111 rodzin - przy czym 814 (tj. 62%) stanowią okazy pochodzące ze stanowisk naturalnych. 855 (66%) taksonów to rośliny chronione lub znajdujące się na listach gatunków zagrożonych.

Szczegółowe informacje dotyczące kolekcji roślin górskich Ogrodu znajdują się w przygotowywanej do druku publikacji:

Jańczyk – Węglarska J., Węglarski K. 2021. Alpinarium Ogrodu Botanicznego UAM w Poznaniu – przewodnik geobotaniczny.

Drodzy Koleżanki i Koledzy,
Decyzja zapadła. Po 45 latach pracy dla mojego Uniwersytetu, w tym 18 latach kierowania Ogrodem Botanicznym UAM (9 lat jako zastępca dyrektora i 9 lat jako dyrektor) odchodzę na emeryturę. Dziękując Wam za wspólną, pasjonującą przygodę zwaną botaniką, żegnam się słowami Paulo Coelho:

„Zawsze trzeba wiedzieć, kiedy kończy się jakiś etap w życiu. Jeśli uparcie chcemy w nim trwać dłużej niż to konieczne, tracimy radość i sens tego co przed nami”

